

Biskup Jordan

Na Trakcie

Trakt Królewsko-Cesarski
w Poznaniu

Poznań stał się siedzibą pierwszego biskupa polskiego – Jordana, powołanego w 968 r.

Potwierdzało to rolę grodu na Ostrowie Tumskim jako centralnego wówczas grodu państwa polskiego.

...założył w Polsce i uposażył biskupstwa, z których pierwsze było w Poznaniu

Nowe biskupstwo zostało podporządkowane bezpośrednio Stolicy Apostolskiej, co niewątpliwie było dużym sukcesem politycznym Mieszka. Rozwiązanie takie zapewniało niezależność tworzącej się organizacji kościelnej od istniejących już metropolii, m.in. niemieckiej w Magdeburgu. A co za tym idzie – całkowitą niezależność polskiego państwa.

W swoich staraniach Mieszko skorzystał zapewne z pomocy żony Dobrawy i jej siostry Mlady, ksielni klasztoru pod Pragę, która przebywała w Rzymie w momencie chrztu księcia.

Jordan, ich pierwszy biskup, ciężką miał z nimi pracę

Niewiele wiemy na temat biskupa Jordana i jego wcześniejszych funkcji. Prawdopodobnie przybył do Polski z orszakiem Dobrawy w 965 r., być może w randze prezbitera. Możliwe, że sakrę biskupią otrzymał z rąk samego papieża w Rzymie w 968 r. Chrystianizując poddanych Mieszka – jak zapisał niemiecki biskup Thietmar – *wiele się z nimi napocił, zanim (...) nakonił ich słowem i czynem do uprawy winnicy Pańskiej.*

...papież ...ofiarował mu miecz św. Piotra, którym apostoł ...miał odciąć uszy Malchiasza w Ogródku Oliwnym

Zgodnie z tradycją odnotowaną przez Jana Długosza, gdy papież Jan XIII

Miecz św. Piotra przechowywany jest w poznańskim Muzeum Archidiecejalnym

Fot. K. Budziński

powołał Jordana do krzewienia chrześcijaństwa w Polsce, ofiarował mu miecz św. Piotra. Naukowcy do dziś spierają się, czy rzeczywiście jest to broń z czasów apostoła Piotra, czy może biskupa Jordana lub

jeszcze późniejszych. Jak wspominał Długosz (w XV w.) *miecz w kościele poznańskim także i dzisiaj otacza gorliwa cześć*, a zapiski potwierdzają ją aż do I poł. XVIII w. Papieski dar został wówczas schowany w skarbcu kapitulnym i właściwie zapomniany. Obecnie, jako najstarsza polska relikwia, przechowywany jest w poznańskim Muzeum Archidiecejalnym.

Jordan *czcigodny w opinii książąt i ludu* zmarł w 984 r. W 2000 r. w posadzce poznańskiej katedry wmurowano poświęconą mu płytę. Imię biskupa nosi most łączący Śródkę i Ostrow Tumski.

...w kościele ...św. Piotra apostoła dzikie zwierzęta miały swoje legowiska

Z działalnością pierwszego biskupa (bądź z czasami późniejszymi, nawet po roku 1000) wiązane jest wzniesienie pierwszej na ziemiach polskich katedry św. Piotra. Stała ona na terenie podgrodzia (tzw. części katedralnej) grodu na Ostrowie Tumskim. Była świątynią trójnawową, murowaną, z rozbudowaną i wyższą niż główna nawa częścią zachodnią, tzw. westwerkiem. Miało to swoją wymowę ideologiczną: okazały westwerk podkreślał znaczenie władcy, który z wysokości empy (galerii) górował nad wnętrzem kościoła. Świątynia zniszczona podczas najazdu Brzetysława w 1038 r. – o czym opowiada cytat z Galla Anonima – została wkrótce potem odbudowana.

Czy pierwszych władców Polski, Mieszka I i jego syna Bolesława, pochowano w poznańskiej katedrze, odpowiemy w kolejnym tekście.

Daina Kolbuszewska

Terra Incognita – Odkryj Ostrow Tumski!

Centrum Turystyki Kulturowej Trakt zaprasza do udziału w całorocznej akcji, podczas której odkrywamy wielką historię Ostrowa Tumskiego! Z nami dowiesz się więcej!

Reportaż 11.03. g. 15.10 Radio Emaus
Prelekcja 14.03. g. 19 Cafe Misja
Wycieczka 17.03. g.12, spotkanie przy kościele NMP, wstęp bezpłatny